

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
01.07.2010
RT I 2010, 38, 231

Kinnistusraamatuseaduse, pärimisseaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 17.06.2010

Välja kuulutatud
Vabariigi Presidendi 21. juuni 2010. a otsusega nr 707

§ 1. Kinnistusraamatuseaduses (RT I 1993, 65, 922; 2010, 22, 108) tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 1 lõiget 1¹ täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

«Kinnistamisavaldusele kohaldatakse tsiviilkohtumenetluse seadustikus kandeavalduse kohta sätestatud käesolevas seaduses sätestatud erisusi arvestades.»;

2) paragrahvi 9 lõike 3 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

3) paragrahvi 13 lõike 4 teist lauset täiendatakse pärast sõna «kinnitatud» sõnadega «või digitaalselt allkirjastatud»;

4) paragrahvi 15 lõike 2 teisest lausest jäetakse välja sõna «lihtkirjaliku»;

5) paragrahvi 20 lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Kinnistustoimikus säilitatakse kõiki kinnistu kohta käivaid dokumente.

(2) Kinnistusosakond tagab kinnistustoimikus säilitatavate dokumentide vastavuse algdokumentidele.»;

6) paragrahvi 22 lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Kinnistusosakonna arhiivi peetakse digitaalselt.

(2) Kinnistusosakonna arhiivis hoitavate andmete ja dokumentide nimekirja ja säilitamise tähtajad, samuti arhiivi pidamise ja säilitamise korra ning arhiivile esitatavad nõuded kehtestab justiitsminister määrusega.»;

7) paragrahvi 34 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 34. Kinnistamisavaldus»;

8) paragrahvi 34 lõiked 2¹ ja 2² muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

«(2¹) Kinnistamisavaldus peab olema notariaalselt kinnitatud või digitaalselt allkirjastatud.

(2²) Kinnistamisavalduse esitamise volikiri peab olema notariaalselt kinnitatud või digitaalselt allkirjastatud.»;

9) paragrahvi 34 lõige 5 tunnistatakse kehtetuks;

10) paragrahvi 34 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(6) Kinnistamisavalduses peab olema väljendatud soov kande tegemiseks, märgitud selle registriosa number, milles taotletakse kande tegemist, ja taotletava asjaõiguse sisu. Kande taotlemisel avatavasse registriossa märgitakse kinnistamisavalduses registriosa numbril asemel katastritunnus.»;

11) paragrahvi 34 lõige 7 tunnistatakse kehtetuks;

12) paragrahvi 34 lõige 7¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(7¹) Kui kinnistamisavaldusele tuleb seaduse kohaselt lisada notariaalselt tõestatud käsutustehing, peab kinnistamisavaldus olema notariaalselt kinnitatud. Sellisel juhul esitatakse kinnistamisavaldus koos kinnistamiseks vajalike dokumentidega kinnistusosakonnale kinnistamisavalduse kinnitanud notari vahendusel. Mõjuval põhjusel võib kinnistamisavalduse ja kinnistamiseks vajalikud dokumendid esitada teise notari vahendusel.»;

13)paragrahvi 34 lõige 8 tunnistatakse kehtetuks;

14)paragrahvi 34¹ lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(7) Puudutatud isiku nõusolek ei ole nõutav, kui:

- 1) kinnistamisavaldusele on lisatud vastav jõustunud või viivitamata täitmisele kuuluv hagi tagamise, esialgse õiguskaitse kohaldamise või vara arestimise kohtumäärus;
- 2) kohtutäitur taotleb kande tegemist oma seadusest tulenevate ülesannete täitmisel;
- 3) rahapesu andmebüroo taotleb kande tegemist oma seadusest tulenevate ülesannete täitmisel;
- 4) notar taotleb vastuväite kandmist kinnistusraamatusse pärast pärimistunnistuse kehtetuks tunnistamist;
- 5) annakusaaaja taotleb eelmärke kandmist kinnistusraamatusse kinnisasjaõiguse üleandmise tagamiseks ja kinnistamisavaldusele on lisatud vastavasisuline annakusaaaja tunnistus.»;

15)paragrahvi 34¹ täiendatakse lõikega 8 järgmises sõnastuses:

«(8) Puudutatud isiku nõusolekut võib asendada jõustunud või viivitamata täitmisele kuuluv kohtulahend, millega on tuvastatud nõusoleku andmise kohustus.»;

16)paragrahvi 35 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

«(1¹) Kinnistusosakonnale esitatakse dokumendi originaal või notariaalselt või ametlikult kinnitatud ärakiri. Ametlikult kinnitatud ärakiri võib olla elektrooniline. Sel juhul asendab kinnituse andnud isiku nime ja allkirja ning asutuse pitserit isiku digitaalallkiri.»;

17)paragrahvi 35² lõiked 5–8 tunnistatakse kehtetuks;

18)paragrahvi 36¹ lõike 1 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

19)paragrahvi 36¹ lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

20)paragrahvi 36¹ lõikes 3 asendatakse sõnad «pärimisõiguse tunnistusega» sõnaga «pärimistunnistusega»;

21)paragrahvi 38 täiendatakse lõigetega 3 ja 4 järgmises sõnastuses:

«(3) Paberil esitatud kinnistamisavaldus ja selle lisadokumendid skaneeritakse ja salvestatakse viivitamata elektroonilises kinnistustoimikus ning tagastatakse nende esitajale. Posti teel esitatud kinnistamisavaldus ja selle lisadokumendid tagastatakse nende esitaja nõudmisel. Posti teel esitatud dokumendid, mille tagastamist ei nõuta, hävitatakse.

(4) Paberil, sealhulgas posti teel, esitatud kinnistamisavalduse ja selle lisadokumentide skaneerimise, kinnistustoimikusse salvestamise, tagastamise ja hävitamise korra kehtestab justiitsminister määruse.»;

22)paragrahvi 40 senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

«(2) Elektroonilise kinnistusraamatu infosüsteemi esitatud kinnistamisavalduse kohta saadetakse selle esitajale automaatne vastuvõtukinnitus. Automaatne vastuvõtukinnitus ei ole esitatud dokumendi tehnilise ja õigusliku korrektsuse tunnustamise alus.»;

23)paragrahvi 43 senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

«(2) Kui kinnistamisavaldus esitati notari vahendusel, esitatakse ka täiendavad dokumendid notari vahendusel.»;

24)paragrahvi 46 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(4) Kui ühe kinnisasja kohta on esitatud mitu kinnistamisavaldust ja kui takistusega seotud avaldus või avaldus, mille alusel on kinnistamine välistatud, on registreeritud kinnistuspäevikus varem, peab enne hiljem laekunud avalduse alusel kande tegemist kandma kinnistusregistri kande jaoks ettenähtud veergu varem esitatud avalduses taotletava kande kohta ametiülesande korras eelmärke või vastuväite. Eelmärke või vastuväide kustutatakse ametiülesande korras, kui takistusega seotud kande tehakse või kui kandemääruse peale esitatud määruskaebus jäetakse rahuldamata või lükatakse tagasi.»;

25)paragrahvid 61 ja 62 tunnistatakse kehtetuks;

26)seadust täiendatakse §-ga 62¹ järgmises sõnastuses:

«§ 62¹. Kande parandamine

(1) Kanne parandatakse juhul, kui:

- 1) kanne on tehtud ebaõige kandemääruse alusel;
- 2) kanne on muutunud ebaõigeks asjaõiguse kinnistusraamatuvälise ülemineku tõttu;
- 3) kanne on muutunud ebaõigeks kinnistusraamatusse kantud isiku isikuandmete muutumise tõttu.

(2) Kinnistusosakond parandab kanne kinnistamisavalduse alusel või omal algatusel ametiülesande korras. Seaduses sätestatud juhtudel toimub kanne parandamine automatiseeritult.»;

27)paragrahv 63¹muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 63¹. Ebaõige kandemääruse alusel tehtud kanne parandamine

(1) Ebaõige kandemääruse alusel tehtud kanne parandatakse kinnistamisavalduse alusel. Kande parandamiseks on vajalik puudutatud isiku nõusolek.

(2) Õiguslikku tähendust mitteomavad kirjavead ja muud ilmsed eksimused parandab kinnistusosakond ametiülesande korras. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 597 4. lõikes sätestatud ei kohaldata.

(3) Kui asjaõigus kuulub abikaasade ühisvara hulka, kuid kinnistusraamatusse on ebaõige kandemääruse alusel selle omajana kantud ainult üks abikaasa, tuleb kanne parandamiseks kinnistamisavaldusele lisada omandiõiguse tunnistus, mis tõendab asjaõiguse kuulumist abikaasade ühisvara hulka.»;

28)paragrahvi 65 lõikes 3 asendatakse tekstiosa «§-s 63¹» tekstiosaga «§ 63¹1. lõikes»;

29)paragrahvi 65¹tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Kui kinnistusraamat on muutunud valeks asjaõiguse kinnistusraamatuvälise ülemineku tõttu, parandab kinnistusosakond kanne asjaõiguse uue omaja kinnistamisavalduse alusel. Kinnistamisavaldusele tuleb lisada asjaõiguse üleminekut tõendav dokument.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud ei kohaldata, kui asjaõiguse kinnistusraamatuvälise ülemineku toimub juriidiliste isikute ühinemise tõttu. Sellisel juhul parandab kinnistusosakond kanne ametiülesande korras selle andmekogu andmete alusel, millesse vastavad andmed on kantud põhiantmetena. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 597 4. lõikes sätestatud ei kohaldata.

(3) Kui asjaõiguse kinnistusraamatuvälise ülemineku tõttu kuulub see üheaegselt mitmele isikule, parandatakse kanne asjaõiguse ühe omaja kinnistamisavalduse alusel. Asjaõiguse ülejäänud omajad ei ole puudutatud isikuteks käesoleva seaduse tähenduses.

(4) Kui asjaõigus on üle läinud pärijale ja pärimistunnistuse kohaselt oli abikaasade varalise suhte liigiks ühisvarasuhe, kohaldatakse kinnistusraamatu kanne parandamisele vastavalt ka käesoleva seaduse § 63¹3. lõikes sätestatud.

(5) Kui käesoleva paragrahvi 4. lõikes nimetatud juhul kuulus asjaõigus pärandaja lahusvara hulka, tuleb kanne parandamiseks kinnistamisavaldusele lisada omandiõiguse tunnistus, mis tõendab asjaõiguse kuulumist pärandaja lahusvara hulka.

(6) Kui kinnistusraamat on muutunud valeks asjaõiguse kinnistusraamatuvälise ülemineku tõttu ja asjaõiguse uus omaja ei ole esitanud käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud kinnistamisavaldust, võib kinnistusosakond kohustada asjaõiguse omajat või testamenditäitjat trahvi ähvardusel esitama kinnistusraamatu kanne parandamiseks kinnistamisavalduse ja kanne tegemiseks vajalikud dokumendid.»;

30)seadust täiendatakse §-ga 65²:järgmises sõnastuses:

«§ 65². Kande parandamine isikuandmete muutumise korral

(1) Kinnistusraamatusse kantud isikuandmete muutumise korral, kui kinnistusraamatusse kantud isik jääb samaks, parandab kinnistusosakond kanne ametiülesande korras selle andmekogu andmete alusel, millesse vastavad andmed on kantud põhiantmetena avaliku teabe seaduse tähenduses. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 597 4. lõikes sätestatud ei kohaldata.

(2) Selliste isikuandmete muutumisel, mis ei ole põhiantmetena kantud Eesti andmekogusse, parandab kinnistusosakond kanne sellekohase teate ja vastava registri kinnitatud väljavõtte või muu usaldusväärse tõendi

alusel. Välisriigis väljaantud dokument peab olema legaliseeritud või kinnitatud tunnistusega (*apostille*'ga), kui välisleping ei sätesta teisiti.

(3) Tehniliste võimaluste olemasolu korral toimub käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud kande parandamine automatiseeritult.»;

31)paragrahvi 72 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(2) Riigile või kohaliku omavalitsuse üksusele kuuluva kinnisasja kohta avatud registriosa suletakse omaniku avalduse alusel, kui kinnisasja kinnistusraamatusse kandmine ei ole kohustuslik ja kinnisasi ei ole koormatud piiratud asjaõigusega.»;

32)seaduse 10. peatüki pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«10. peatükk
TUTVUMINE JA VÄLJATRÜKID»;

33)paragrahv 74 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 74. Kinnistusraamatu avalikkus

(1) Igaüks võib registriosaga tutvuda ja saada sellest väljatrükke. Tutvumiseks piisab registriosa (kinnistu) numbrist, aadressist või omaniku nime teadmistest.

(2) Kinnistustoimikuga võib tutvuda ja sellest väljatrükke saada õigustatud huvi olemasolu korral. Kinnistu omanik, notari, kohtutäitur, kohus ja järelevalveõiguslik asutus ei pea kinnistustoimikuga tutvumiseks tõendama õigustatud huvi.

(3) Kinnistuspäevik on mõeldud asutusesiseseks kasutamiseks ja sellega tutvumist ei võimaldata.

(4) Kinnistusraamatu ja kinnistustoimikuga saab tutvuda kinnistusosakonnas, notaribüroos või vastava veebilehe kaudu.

(5) Käesoleva paragrahvi 4. lõikes nimetatud veebilehe kaudu võib kinnistu omanik volitada teist isikut tutvuma temale kuuluva kinnistu kohta peetava kinnistustoimikuga. Volitus antakse edasivolitamise õigusega digitaalselt allkirjastatuna. Veebilehe kaudu antud volitus võetakse tagasi veebilehe kaudu.

(6) Kinnistustoimikuga tutvumise loa andmisest keeldumise kohta vormistatakse määrus tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 59 6. lõike kohaselt. Kui kinnistustoimikuga tutvumise loa andmisest keeldub notari, kohaldatakse notariaadiseaduse § 41.

(7) Kinnistusraamatuga tutvumise, volituse andmise ja volituse tagasivõtmise korra kehtestab justiitsminister määrusega.»;

34)seadust täiendatakse §-ga 74¹ järgmises sõnastuses:

«§ 74¹. Kinnistusraamatuga tutvumine

(1) Kinnistusraamatuga saab tutvuda registriosa või kinnistustoimikus sisalduva dokumendi taasesitamisega kuvaril.

(2) Tutvuja võib registriosa või kinnistustoimikus sisalduva dokumendi ise esile kutsuda, kui tehniliselt tagatakse, et lubatud tutvumise mahtu ei ületata ja tutvujal ei ole võimalik muuta registriosa või dokumendi sisu.

(3) Tutvuja soovil võimaldatakse tal kinnistusosakonnas või notaribüroos tutvuda registriosa või dokumendi väljatrükiga.»;

35)paragrahv 75 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 75. Väljatrüki tegemine

(1) Kinnistusraamatust tehakse kinnitatud ja kinnitamata väljatrükke. Kinnitatud väljatrükk väljastatakse pärast riigilõivu tasumist, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(2) Tehniliste võimaluste olemasolu korral väljastatakse digitaalselt kinnitatud väljatrükke.

(3) Registriosa väljatrükk peab sisaldama vastava jao kõiki kehtivaid kandeid. Keelatud on teha väljatrükki üksikutest kannetest.

(4) Taotleja soovil võib registriosa väljatrükk sisaldada ka kustutatud kandeid.

(5) Väljatrükide tegemise korra kehtestab justiitsminister määrusega.»;

36)paragrahvis 76 asendatakse sõna «väljavõte» sõnaga «väljatrükk»;

37)paragrahvi 76¹ senine tekst loetakse lõikeks 1 ning paragrahvi täiendatakse lõigetega 2 ja 3 järgmises sõnastuses:

«(2) Tehniliste võimaluste olemasolu korral väljastatakse käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tõend automatiseeritult.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tõendi automatiseeritult väljastamise korra kehtestab justiitsminister määrusega.»;

38)paragrahvi 77¹ tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Elektroonilise kinnistusraamatu koosseisu kuuluvad:

- 1) kinnistusregister;
- 2) kinnistustoimik;
- 3) kinnistuspäevik.

(2) Elektroonilise kinnistusraamatu suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse § 1–77, kui käesolevast peatükist ei tulene teisiti.

(3) Kinnistusosakonnad peavad elektroonilist kinnistusraamatut oma kinnistuspiirkonna kohta.

(4) Kõik elektroonilise kinnistusraamatu andmed salvestatakse ja säilitatakse ühes andmetöötluskeskuses. Justiitsminister määrab elektroonilise kinnistusraamatu andmetöötluskeskuse ning kehtestab andmetöötluse korra.

(5) Andmetöötluskeskus ei ole kinnistusosakond ega pea kinnistusraamatut, vaid tagab üksnes kinnistusraamatu andmete elektroonilise salvestamise, kestvalt muutumatu säilitamise ja taasesitamise.»;

39)paragrahv 77² tunnistatakse kehtetuks;

40)paragrahvi 77⁶ lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(3) Plomm kustutatakse pärast kinnistuskande tegemist või eitava kandemääruse jõustumist.»;

41)paragrahvid 77¹², 77¹⁴; ja 77¹⁵ tunnistatakse kehtetuks;

42)paragrahvi 77¹⁷ tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Kui kannete tegemine elektroonilises kinnistusraamatus või kinnistamisavalduste elektrooniline esitamine otse elektroonilise kinnistusraamatu infosüsteemi ei ole ajutiselt võimalik infosüsteemi tehnilise rikke tõttu, võib teha kandeid paberil olevasse asenduskinnistusraamatusse ja kinnistamisavaldusi esitada paber kandjal. Tehtud kanded ja esitatud dokumendid võetakse elektroonilisse kinnistusraamatusse üle esimesel võimalusel.

(2) Justiitsminister kehtestab määrusega asenduskinnistusraamatu pidamise ja kinnistamisavalduste paber kandjal esitamise tingimused ja korra.»;

43)paragrahvi 79² tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Elektrooniline kinnistusraamat asendab paberkinnistusraamatut, kui:

- 1) kõigi registriosade kanded on andmekandjale salvestatud;
- 2) kõik toimikus sisalduvad dokumendid on selleks ettenähtud andmekandjale salvestatud;
- 3) on tagatud salvestatud andmete ning dokumentide säilivus ja nende muutumatu kujul taasesitamise võimalus;
- 4) kinnistusosakond on ette valmistatud elektroonilise kinnistusraamatu ja digitaalse arhiivi pidamiseks.

(2) Elektroonilisele kinnistustoimikule ja digitaalsele arhiivile minnakse üle toimikute kaupa.

(3) Pärast elektroonilisele kinnistustoimikule ja digitaalsele arhiivile üleminekut ei võimaldata tutvuda pabertoimikuga.

(4) Elektroonilisele kinnistustoimikule ja digitaalsele arhiivile ülemineku ning elektroonilise kinnistustoimiku pidamiseks mittevajalike dokumentide pabertoimikust eraldamise korra, samuti paberarhiivi säilitamise tähtsajad kehtestab justiitsminister määrusega.»;

44)seadust täiendatakse §-ga 79⁷ järgmises sõnastuses:

«§ 79⁷. Kinnistusraamatu ja kinnistustoimikuga tutvumine notaribüroos

Käesoleva seaduse § 74 lõige 4 ja lõike 6 teine lause jõustuvad kinnistusraamatu ja kinnistamistoimikuga notaribüroos tutvumist ja notari poolt kinnistustoimikuga tutvumise loa andmisest keeldumist käsitlevas osas 2010. aasta 1. augustil.»

§ 2. Pärimisseaduses(RT I 2008, 7, 52; 2009, 51, 349) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahv 68 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 68. Liigitunnusega ese annakuna

(1) Kui testaator on kirjeldanud üksnes annakuks määratud eseme liigitunnuseid ja selliseid esemeid on pärandis mitu, valib eseme annakusaaja, kui testamendist või pärimislepingust ei tulene teisiti.

(2) Kui testaator on annakut määrates kirjeldanud vaid eseme liigitunnuseid ja seda eset pärandi hulgas ei ole, peab annakutäitja andma annakusaajale pärandi arvel muretsatud samasuguste liigitunnustega eseme, kui testamendist või pärimislepingust ei tulene teisiti.»;

2)paragrahvi 87 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Testamenditäitja soovil tõestab notar testamenditäitja tunnistuse.»;

3)paragrahvi 87 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

4)paragrahvi 108 lõike 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Pärandaja võib testamendi või pärimislepinguga sundosast ilma jätta isiku, kes on pärandaja, tema abikaasa või pärandaja alaneja või üleneja sugulase või muu pärandajale eriliselt lähedase isiku vastu toime pannud kuriteo, või isiku, kes on tahtlikult ja oluliselt rikkunud oma seadusest tulenevat pärandaja ülalpidamise kohustust.»;

5)paragrahvi 110 lõike 1 sissejuhatavas lauseosas, § 111 lõigetes 1–3 ja § 134 lõikes 2 asendatakse sõna «kohaldama» sõnaga «rakendama» vastavas vormis;

6)paragrahvi 110 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

7)paragrahvi 111 pealkirjas ja lõigetes 3–5, § 115 lõigetes 1 ja 3 ning § 139 lõikes 6 asendatakse sõna «kohaldamine» sõnaga «rakendamine» vastavas käändes;

8)paragrahvi 111 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

«(6) Riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutus, notar ning kohtutäitur on kohustatud teatama kohtule neile teatavaks saanud hoiumeetmete rakendamise vajadusest.»;

9)paragrahvi 112 lõiget 3 täiendatakse punktiga 6 järgmises sõnastuses:

«(6) esitama vajaduse korral pärimismenetluse algatamise avalduse notarile või kui Eesti notar ei ole pädev pärimismenetlust läbi viima, siis rakendama muid meetmeid pärija isiku väljaselgitamiseks.»;

10)paragrahvi 118 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

11)paragrahvi 123 lõikes 1 asendatakse tekstiosa «94, 96 ja 97» tekstiosaga «94 ja 96»;

12)paragrahvi 125 lõiget 3 täiendatakse pärast esimest sõna «Kui» sõnaga «ükski»;

13)paragrahvi 130 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(3) Pärija on kohustatud täitma kõik pärandaja kohustused. Pärandvara ebapiisavuse korral peab pärija need kohustused täitma oma vara arvel, välja arvatud juhul, kui ta pärast inventuuri tegemist on täitnud kohustused seaduses sätestatud korras, kui on välja kuulutatud pärandvara pankrot või kui pankrotimenetlus on lõppenud pankrotti välja kuulutamata, raugemise tõttu.»;

14)paragrahvi 137 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Pärandi vastu võtnud pärija võib notarile esitada inventuuri nõude. Kui pärija esitab inventuuri nõude enne pärandi vastuvõtmist, määrab notar inventuuri tegija pärast seda, kui inventuuri nõude esitaja on pärandi vastu võtnud.»;

15)paragrahvi 137 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

16)paragrahvi 138 esimesest lausest jäetakse välja sõnad «, kelle tööpiirkonnas pärand avanes»;

17)paragrahvi 139 täiendatakse lõikega 9 järgmises sõnastuses:

«(9) Justiitsminister võib kehtestada pärandvara inventuuri tegemise täpse korra.»;

18)paragrahvi 140 lõike 2 sissejuhatavast lauseosast jäetakse välja sõnad «ja üleriigilise levikuga päevalehes»;

19)paragrahvi 165 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

«(4¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud kohaldatakse ka muude pärimisõiguslike dokumentide tunnustamisele.»;

20)paragrahvi 167 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(3) Notar esitab pärandaja õiguste ja kohustuste kohta elektroonilises vormis järelepärimise Eesti Vabariigis tegutsevatele krediitiasutustele. Järelepärimise saanud krediitiasutus, kellel on andmeid pärandaja õiguste ja kohustuste kohta, on kohustatud esitama need andmed notarile tasuta elektroonilises vormis kümne tööpäeva jooksul järelepärimise saamisest arvates.»;

21)paragrahvi 167 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

«(4¹) Kui pärandaja oli pärandi avanemise ajal abielus ja abikaasade varalise suhte liigiks oli ühisvarasuhe, esitab notar käesoleva paragrahvi lõigetes 2–4 sätestatud päringud ja järelepärimised ka pärandaja üleelanud abikaasa õiguste ja kohustuste kohta.»;

22)paragrahvi 168 lõike 4 punktides 4 ja 5 ning § 170 lõike 3 teises lauses asendatakse sõna «väljastamine» sõnaga «tõestamine» vastavas käändes;

23)paragrahvi 171 lõikes 1 asendatakse sõna «väljastab» sõnaga «tõestab»;

24)paragrahvi 171 lõike 3 esimeses lauses asendatakse sõnad «väljastatakse eelpärijale» sõnadega «tõestatakse eelpärija kohta»;

25)paragrahvi 171 täiendatakse lõigetega 5–7 järgmises sõnastuses:

«(5) Kui pärandaja oli pärandi avanemise ajal abielus, märgib notar pärimistunnistusele pärandaja üleelanud abikaasa ees- ja perekonnanime, isikukoodi, abielu sõlmimise aja ning abikaasade varalistele suhetele kehtinud varasuhte liigi. Kui pärandaja abielu oli enne pärandi avanemist lõppenud, kuid abikaasade ühisvara oli jäänud jagamata, märgib notar pärimistunnistusele ka selle asjaolu ja pärandajaga abielus olnud isiku ees- ja perekonnanime, isikukoodi, abielu sõlmimise ja lõppemise aja ning abikaasade varalistele suhetele kehtinud varasuhte liigi.

(6) Kui mõistliku aja jooksul pärija väljaselgitamise üleskutsemenetluses üleskutse avaldamisest arvates ei ole pärija pärimisõigus või selle ulatus pärimistunnistuse tõestamiseks piisavalt tõendatud, tõestab notar pärimistunnistuse, milles märgib talle pärimismenetluses teatavaks saanud andmed isikute kohta, kes on pärandi vastu võtnud, samuti võimaluse korral andmed isikute kohta, kellel võib selleks õigus olla.

(7) Kui isiku pärimisõigus tuvastatakse kohtulahendis, mis asendab pärimistunnistust, märgitakse kohtulahendi resolutsioonis ka kõik need andmed, mis seaduse kohaselt märgitakse pärimistunnistusele.»;

26)paragrahvi 172 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Notar tõestab pärija, testamenditäitja või annakusaaja notariaalselt tõestatud avalduse alusel tunnistuse annakust tuleneva nõude kohta (edaspidi *annakusaaja tunnistus*).»;

27)paragrahvi 173 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Notar tõestab pärija, testamenditäitja või sundosa saamiseks õigustatud isiku notariaalselt tõestatud avalduse alusel tunnistuse sundosast tuleneva nõude kohta (edaspidi *sundosa saaja tunnistus*).»;

28)paragrahvi 173 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

29)paragrahvi 173 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(3) Sundosa saaja tunnistuses märgitakse sundosa saaja ja sundosa suurus mõttelise osana pärandist.»;

30)paragrahvi 173 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

31)paragrahv 174 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 174. Tunnistuse kavandi koostamine

(1) Notar võib kõigepealt koostada pärimistunnistuse, annakusaaja tunnistuse, sundosa saaja tunnistuse või testamenditäitja tunnistuse kavandi ning määrata tunnistuse tõestamiseks hilisema tähtpäeva.

(2) Notar tõestab käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud juhul eelneva kavandi kohase tunnistuse, kui talle ei ole tunnistuse tõestamise tähtpäevaks laekunud tunnistuse tõestamist keelavat kohtumäärust.»;

32)paragrahv 175 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 175. Tunnistuse kehtetuks tunnistamine

(1) Kui pärast pärimistunnistuse, annakusaaja tunnistuse, sundosa saaja tunnistuse või testamenditäitja tunnistuse tõestamist ilmneb selle ebaõigsus, tunnistab notar selle asjast huvitatud isiku notariaalselt tõestatud avalduse alusel või omal algatusel kehtetuks.

(2) Tunnistuse kehtetuks tunnistamisel viib notar läbi uue pärimismenetluse. Kui kehtetuks tunnistatud tunnistuse alusel on pärija kohta tehtud kanne kinnistusraamatusse ja võib eeldada, et kande parandamine on võimalik, esitab notar avalduse kinnistusraamatusse vastuväite kandmiseks.

(3) Tunnistuse kehtetuks tunnistamise nõue tuleb esitada kolme aasta jooksul selle kehtetuse alusest teada saamisest või teada saama pidamisest arvates, kuid mitte rohkem kui 30 aastat pärast pärandi avanemist.

(4) Kui notar keeldub pärimismenetluses tõestatud tunnistust kehtetuks tunnistamast, võib õigustatud huviga isik nõuda kohtus tunnistuse kehtetuks tunnistamist. Tunnistuse kehtetuks tunnistamise hagi esitatakse isiku vastu, kes on õigustatud isik tunnistuse kohaselt.

(5) Huvitatud isiku taotlusel võib notar või kohus ennistada käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tähtaja. Ennistamisele kohaldatakse tsiviilkohtumenetluse seadustikus menetlustähtaja ennistamise kohta sätestatud.»;

33)paragrahvi 176 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(4) Pärimisregistrile ja selle pidamisele kohaldatakse avaliku teabe seaduses andmekogude kohta sätestatud käesolevas seaduses sätestatud erisustega.»;

34)paragrahvi 177 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna «teatiste» sõnadega «ja kohtulahendite»;

35)paragrahvi 177 täiendatakse lõikega 5¹ järgmises sõnastuses:

«(5¹) Kui kohus saadab pärimisregistrile ära kirja kohtumäärusest, millega rakendatakse või muudetakse pärandvara hoiumeetmeid, kannab pärimisregistri pidaja kohtulahendi alusel registrisse järgmised andmed nende olemasolu korral:

- 1) pärandaja ees- ja perekonnanimi;
- 2) pärandaja sünniaeg ja -koht ning isikukood;
- 3) pärandaja surma kuupäev ja aasta;
- 4) rakendatud hoiumeetmete liik;
- 5) pärandvara hooldaja nimi, isiku- või registrikood ning elu- või asukoht.»;

36)paragrahvi 177 täiendatakse lõikega 8 järgmises sõnastuses:

«(8) Kui kohus saadab pärimisregistrile ära kirja kohtulahendist, mis asendab pärimistunnistust, kannab pärimisregistri pidaja pärimisregistrisse käesoleva paragrahvi lõike 7 punktides 1–3, 5 ja 6 nimetatud andmed kohtulahendi alusel.»;

37)paragrahvi 179 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Pärimisregistri andmetega võib tutvuda ja registri andmetest väljatrükke saada pärast seda, kui pärandaja surm on tõendatud. Abikaasade vastastikuse testamendi kohta antakse teavet pärast ühe abikaasa surma.

(2) Igaüks võib pärimisregistri andmetega tutvuda ja saada nendest väljatrükke. Andmetega tutvumiseks või väljatrüki saamiseks teatatakse registripidajale või notarile pärandaja ees- ja perekonnanimi või isikukood.

(3) Tutvumiseks tehakse andmete väljatrükk või võimalusel taasesitatakse registrisse kantud andmed kuvaril. Isiku soovil kinnitab notar väljatrüki notariaalselt. Registripidaja tehtud väljatrüki allkirjastab registri tehniline sekretär.

(4) Registri andmetega tutvumisel või väljatrüki saamisel tuvastatakse taotleja isik.»;

38)paragrahvis 180 asendatakse sõna «seadust» sõnaga «õigust»;

39)paragrahvi 180 teksti täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

«Pärimisele kohaldatava õiguse ulatus määratakse rahvusvahelise eraõiguse seaduse § 26 järgi.»;

40)paragrahvi 184 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Kui pärand on avanenud enne 2009. aasta 1. jaanuari ja kaaspärijate õigusi teostatakse, kohustusi täidetakse või pärandvara jagatakse pärast 2009. aasta 1. jaanuari, kohaldatakse käesoleva seaduse §-de 147–157 ja 159–161 sätteid.»

§ 3. Abieluvararegistri seaduses(RT I 1995, 87, 1540; 2010, 22, 108) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 2 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

«(2¹) Kui kummagi abikaasa elukoht ei ole Eestis, kuid nende varalistele suhetele kohaldatakse Eesti õigust, tehakse kanded Harju Maakohtu kinnistusosakonna Tallinna kinnistusjaoskonnas peetavasse abieluvararegistrisse.»;

2)paragrahvi 19 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

«(3¹) Kui kinnistusosakonnal on elektrooniline juurdepääs registrile, kuhu andmed käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud puudutatud isikute kohta on kantud põhiandmetena avaliku teabe seaduse tähenduses, piisab, kui kandeavaldusse märgitakse abikaasa kohta nimi ja isikukood.»;

3)paragrahvi 21 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

«(2¹) Kui kinnistusosakonnal on elektrooniline juurdepääs registrile, millest kontrollida käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 nimetatud tunnistuse olemasolu, ei pea tunnistust kandeavaldusele lisama.»

§ 4. Asjaõigusseaduses(RT I 1993, 39, 590; 2010, 26, 128) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahv 62¹ tunnistatakse kehtetuks;

2)paragrahvi 63¹ lõike 2 esimest lauset ja lõike 5 esimest lauset täiendatakse lauseosaga «või muul seaduses sätestatud alusel.»;

3)paragrahvi 65 pealkiri ja lõige 1 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

«§ 65. Ebaõige kande parandamine

(1) Isik, kelle õigust on ebaõige kandega rikutud, võib nõuda ebaõige kande parandamiseks nõusolekut isikult, kelle õigusi parandamine puudutab.»;

4)paragrahvi 65 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

5)paragrahvi 65 lõikest 3 jäetakse välja tekstiosa «ja 2.».

§ 5. Asjaõigusseaduse rakendamise seaduses(RT I 1993, 72/73, 1021; 2009, 37, 251) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 10 lõike 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Maareformi käigus tagastatud maa kantakse kinnistusraamatusse valla- või linnavalitsuse kinnistamisavalduse alusel, millele lisatakse valla- või linnavalitsuse korraldus maa tagastamise kohta ja maakatastri andmed.»;

2)paragrahvi 10 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(2) Maakatastri andmed käesoleva seaduse tähenduses on kinnistatava maaüksuse katastritunnus, sihtotstarve, aadressi- ja piiriandmed, pindala, katastriüksuse moodustamise viis ning katastriüksuse plaan.»;

3)paragrahvi 10 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

4)paragrahvi 10¹ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Kui isik sureb pärast maa tagastamist või erastamist, kuid enne maa kinnistusraamatusse kandmist, kantakse kinnistusraamatusse omanikuna surnud isik.»;

5)paragrahvi 10¹lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

6)paragrahvi 11¹pealkiri ja lõige 1 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

«§ 11¹. Riigi omandisse jäetud maa kinnistamine

(1) Riigi omandisse jäetud maa kantakse kinnistusraamatusse Vabariigi Valitsuse või tema poolt volitatud valitsusasutuse kinnistamisavalduse alusel, millele lisatakse maa riigi omandisse jätmise otsus ja maakatastri andmed.»;

7)paragrahvi 11²lõike 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Munitsipaalomandisse antud maa kantakse kinnistusraamatusse kohaliku omavalitsuse kinnistamisavalduse alusel, millele lisatakse maa munitsipaalomandisse andmise otsus ja maakatastri andmed.»;

8)paragrahvi 13 lõike 7 esimesest lausest jäetakse välja sõnad «või pärimine»;

9)paragrahvi 13 lõige 9 tunnistatakse kehtetuks;

10)paragrahvi 13²lõike 5 kolmas lause tunnistatakse kehtetuks.

§ 6. Kaitseväeteenistuse seaduse(RT I 2000, 28, 167; 2010, 26, 131) § 211 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Enammakstud pensionisummade tagastamisele kohaldatakse pensioni tagastamise kohta riikliku pensionikindlustuse seaduses sätestatud.»

§ 7. Kinnisasja sundvõõrandamise seaduse(RT I 1995, 30, 380; 2010, 29, 151) § 33 lõike 3 esimesest lausest jäetakse välja sõna «lihtkirjaliku».

§ 8. Kogumispensionide seaduses(RT I 2004, 37, 252; 2010, 22, 108) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvid 28–30 ning § 31 pealkiri ja lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 28. Osakute pärimine

(1) Osakuomaniku surma korral lähevad osakud üle pärijale.

(2) Pärijal on õigus kanda päritud osakud oma pensionikontole või võtta tagasi käesolevas seaduses sätestatud tingimustel ja korras. Avaldus osakute ülekandmiseks või tagasivõtmiseks on ühepoolne tehing tsiviilseadustiku üldosa seaduse tähenduses.

(3) Registripidaja tunnistab pärandvara hulka kuuluvad osakud omal algatusel kehtetuks, kui:

- 1) ainupärijaks on juriidiline isik või kõik kaaspärijad on juriidilised isikud;
- 2) pärast kümne aasta möödumist pärandi avanemisest ei ole osakuid tagasi võetud ega pärija pensionikontole kantud.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud juhul loetakse kehtetuks tunnistatud osakutest tulenevad õigused ja kohustused lõppenuks ning osakutele vastav raha jääb pensionifondi.

§ 29. Osakute ülekandmine pärija pensionikontole

(1) Pärija võib kanda pärandvara hulka kuuluvad osakud oma pensionikontole, kui ta:

- 1) on kohustatud isik käesoleva seaduse tähenduses;
- 2) ei ole enam kohustatud isik käesoleva seaduse tähenduses, kuid talle on avatud pensionikonto;
- 3) ei ole veel kohustatud isik käesoleva seaduse tähenduses, kuid on tulumaksuseaduse § 6 lõikes 1 sätestatud residendist füüsiline isik.

(2) Osakute ülekandmiseks avalduse esitamisega loetakse pärija nõustunuks selle pensionifondi tingimustega, mille osakute oma kontole kandmiseks ta avalduse esitas.

§ 30. Osakute tagasivõtmine

(1) Pärija võib võtta pärandvara hulka kuuluvad osakud tagasi ühe aasta jooksul pärast seda, kui on tõestatud pärimistunnistus tema pärimisõiguse kohta.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tähtaega ei kohaldata pärija suhtes, kellel puudub võimalus osakute ülekandmiseks oma pensionikontole käesoleva seaduse § 29 lõike 1 kohaselt, samuti pärija suhtes, kes pärimistunnistuse tõestamise ajal vastab käesoleva seaduse § 29 lõike 1 punktis 3 sätestatud tingimustele.

§ 31. Osakute ülekandmise ja tagasivõtmise kord

(1) Osakute kandmiseks oma pensionikontole või nende tagasivõtmiseks esitab pärija registripidajale kontohalduri vahendusel avalduse, milles peavad olema märgitud järgmised andmed:

- 1) pärandaja nimi ja isikukood;
- 2) pärija nimi ja isikukood (isikukoodi puudumise korral sünniaeg) ning välisriigi koodi puhul riigi nimi;
- 3) pärija kontaktandmed;
- 4) pärija eelistused temale teatiste edastamise viisi ja vastavate volituste kohta;
- 5) iga pensionifondi nimetus, mille osakuid pärija soovib kanda oma pensionikontole, ja nende osakute arv;
- 6) iga pensionifondi nimetus, mille osakuid pärija soovib tagasi võtta, ja nende osakute arv;
- 7) pärija pangakonto number ja krediitiasutuse ärinimi, kus pangakonto on avatud;
- 8) pärimistunnistuse andmed;
- 9) pärandvara jagamise kokkuleppe andmed selle olemasolu korral;
- 10) avalduse esitamise kuupäev.»;

2)paragrahvi 31 lõikes 4 asendatakse tekstiosa «seaduse § 29» sõnaga «paragrahvi»;

3)paragrahvi 31 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud avalduse menetlemise täpse korra kehtestab rahandusminister käesoleva seaduse § 12 lõike 3 alusel kehtestatava kohustusliku pensionifondi osakute korra osana.»;

4)paragrahvi 31 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

«(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud avalduse vormi kehtestab rahandusminister määrusega.»;

5)paragrahvi 58 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

6)paragrahvi 59 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nõude saab pärija esitada ühe aasta jooksul pärast seda, kui on tõestatud pärimistunnistus tema pärimisõiguse kohta, aga mitte hiljem kui kümme aastat pärast pärandi avanemist.»

§ 9. Kohtutäituri seaduses(RT I 2009 68, 463; 2010, 22, 108) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 28 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

«(3) Pärandvara valitsemise tasu määrab kohus pärimisseaduses ja tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud korras. Käesolevat seadust selle tasu puhul ei kohaldata.»;

2)paragrahvi 49 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Pärimismenetluses pärandi inventuuri tegemisel on kohtutäituri tasu maksmiseks kohustatud isik pärija. Kaaspärijad vastutavad tasu maksmise eest solidaarselt.»

§ 10. Konsulaarseaduses(RT I 2009, 29, 175; 62, 405) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 30 lõike 2 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Erikutsega konsulaarametnik võib teha notariaadiseaduse § 29 lõike 3 punktides 1 ja 3 ning § 32 lõike 3 punktis 6 nimetatud toiminguid, samuti tõestada pärimismenetluse algatamise, pärandi vastuvõtmise ja pärandist loobumise avalduse.»;

2)paragrahvi 30 lõike 3 punktis 4 asendatakse tekstiosa «§-s 32» tekstiosaga «§ 32 lõike 3 punktis 6»;

3)paragrahvi 30 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

«(3¹) Enne pärandi vastuvõtmise või pärandist loobumise avalduse tõestamist teeb konsulaarametnik kindlaks, milline notar pärimismenetlust läbi viib, ja edastab avalduse pärast tõestamist talle. Kui pärimismenetlust ei ole ühegi Eesti notari juures algatatud, tõestab konsulaarametnik enne pärandi vastuvõtmise või pärandist loobumise avalduse tõestamist pärimismenetluse algatamise avalduse ja edastab selle avalduse esitaja poolt nimetatud Eesti notarile.»

§ 11. Looduskaitseaduse(RT I 2004, 38, 258; 2010, 29, 151) § 16 lõike 5 esimesest lausest jäetakse välja sõna «lihtkirjaliku».

§ 12. Maakatastriseaduses(RT I 1994, 74, 1324; 2010, 22, 108) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 4 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(2) Katastripidaja esitab kohtu kinnistusosakonnale:

- 1) kinnistatava maaüksuse katastritunnuse, sihtotstarbe, aadressi- ja piiriandmed, pindala, katastriüksuse moodustamise viisi ning katastriüksuse plaani;
- 2) käesoleva lõike punktis 1 nimetatud andmete muudatused.»;

2)paragrahvi 4 täiendatakse lõikega 2¹järgmises sõnastuses:

«(2¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmete õigsuse eest vastutab katastripidaja.»;

3)paragrahvi 17¹tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Seaduses sätestatud juhtudel ja alusel avaliku veekogu täitmiseega kaasnenud kaldakinnisomandi muutused mõõdistatakse ja lisatakse kaldakinnisasja koosseisu ning kinnisasja piiride ja pindala muudatus kantakse maakatastrisse kaldakinnisasja omaniku avalduse alusel. Kinnistusraamatus uuendatakse kinnisasja piiride ja pindala andmed automaatselt elektroonilise andmevahetuse käigus.»

§ 13. Maareformi seaduse(RT 1991, 34, 426; RT I 2010, 22, 108) § 7 lõike 2 viiendast lausest ja § 42 teisest lausest jäetakse välja sõna «lihtkirjaliku».

§ 14. Maksukorralduse seaduses(RT I 2002, 26, 150; 2010, 22, 108) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 8 lõikest 5 jäetakse välja sõnad «pärandvara hooldaja või testamenditäitja puudumise korral pärandvara vastuvõtnud pärijale või pärandvara inventuuritegijale.»;

2)paragrahvi 36 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(2) Pärandvara hulka kuuluvaid käesolevast seadusest või maksuseadusest tulenevaid kohustusi on pärandvara arvel kohustatud täitma ka testamenditäitja ja pärandvara hooldaja.»;

3)paragrahvi 36 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

«(3) Vajaduse korral esitab maksuhaldur notarile avalduse pärimismenetluse algatamiseks. Kui kuue kuu jooksul pärandi avanemisest arvates ei ole pärija selgunud ja puudub muu pärandvara valitsema õigustatud isik, esitab maksuhaldur kohtule avalduse pärandvara hoiumeetmete rakendamiseks. Maksuhaldur võib avalduse esitada ka enne kuue kuu möödumist, kui selleks esinevad mõjuvad põhjused.»

§ 15. Muinsuskaitse seaduse(RT I 2002, 27, 153; 2010, 22, 108) § 27 lõike 4 esimesest lausest jäetakse välja sõna «lihtkirjaliku».

§ 16. Notari distsiplinaarvastutuse seaduse(RT I 1995, 75, 1322; 2010, 22, 108) § 19 lõigetes 1 ja 2 asendatakse tekstiosa «lõikes 1» tekstiosaga «lõigetes 1 ja 2».

§ 17. Notari tasu seaduses(RT I 1996, 23, 456; 2010, 22, 108) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 2 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

«(4) Kui tõestamistoiming tehakse tõestamisseaduse § 6 või 34 kohaselt, hõlmab tasu notariaaltoimingu eest ka tehinguosalistele väljastatava notariaalakti ärakirja kinnitamise notari tasu.»;

2)paragrahvi 19 lõikes 3, § 20 lõikes 1¹, § 29 lõike 1 punktis 1¹ning § 31 punktides 33 ja 36 asendatakse sõna «väljastamine» sõnaga «tõestamine» vastavas käändes;

3)paragrahvi 20 lõige 1²tunnistatakse kehtetuks;

4)paragrahvi 29 lõike 1 punktis 1 asendatakse sõna «väljaandmise» sõnaga «tõestamise»;

5)paragrahvi 29 lõike 1 punkt 1²tunnistatakse kehtetuks;

6)paragrahvi 31 täiendatakse punktiga 9¹järgmises sõnastuses:

«9¹) kohtu kinnistus- või registriosakonnale esitatava avalduse projekti koostamine, avalduse esitaja allkirja kinnitamine ja avaldusest digitaalse ärakirja väljastamine – 560 krooni. Kui avalduse esitajaid on mitu, lisandub tasule alates teisest isikust tema allkirja kinnitamise tasu 100 krooni.»;

7)paragrahvi 31 punkti 14 lõppu lisatakse lauseosa «, kuid kokku mitte rohkem kui 500 krooni»;

8)paragrahvi 31 täiendatakse punktidega 14¹–14⁶järgmises sõnastuses:

«14¹) registriosaga või elektroonilise kinnistustoimiku koosseisu kuuluva dokumendiga tutvumise võimaldamine nende taasesitamise teel kuvaril – 50 krooni ühe registriosaga või dokumendiga tutvumise eest;
14²) kogu kinnistustoimikuga tutvumise võimaldamine selle taasesitamise teel kuvaril – 150 krooni;
14³) registriosa väljatrüki kinnitamine ja väljastamine – 50 krooni sõltumata lehekülgede arvust;
14⁴) kinnistustoimikus sisalduva dokumendi väljatrüki kinnitamine ja väljastamine – 100 krooni sõltumata lehekülgede arvust;
14⁵) registriosa digitaalne kinnitamine ja väljastamine – 75 krooni sõltumata andmemahust;
14⁶) kinnistustoimikus sisalduva dokumendi digitaalne kinnitamine ja väljastamine – 100 krooni sõltumata andmemahust;»;

9)paragrahvi 31 täiendatakse punktiga 28¹järgmises sõnastuses:

«28¹) notari hoiule antud testamendi tagasivõtmise avalduse tõestamine – 255 krooni;»;

10)paragrahvi 31 punkt 38 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«38) sundosa saaja tunnistuse tõestamine – 200 krooni;»;

11)paragrahvi 31 täiendatakse punktiga 39 järgmises sõnastuses:

«39) omandiõiguse tunnistuse tõestamiseks esitatud ühise avalduse tõestamine – 660 krooni.»;

12)seadust täiendatakse §-dega 31¹ ja 31² järgmises sõnastuses:

«§ 31¹. Mitut tehingut sisaldav dokument pärimismenetluses

Kui pärandi vastuvõtmise või pärandist loobumise avaldus sisaldub pärimismenetluse algatamise avalduses, siis võetakse tasu ainult pärimismenetluse algatamise eest.

§ 31². Tasu kandeavalduse edastamise eest

Kui koos kandeavalduse ära kirjaga või täiendavalt tuleb kohtu kinnistus- või registriosakonnale edastada kande tegemiseks vajalikke lisadokumente, siis võetakse tasu ainult kandeavalduse digitaalselt kinnitatud ära kirja registri- või kinnistusosakonnale väljastamise eest.»;

13)paragrahvi 38 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(3) Pärimismenetluses tehtud notariaaltoimingute eest on kohustatud notari tasu maksma pärija. Kaaspärijad vastutavad tasu maksmise eest solidaarselt. Käesoleva seaduse § 29 lõike 1 punktis 1¹ ning § 31 punktides 30–32 ja 35–38 sätestatud tasu on kohustatud maksma isik, kelle taotlusel notariaaltoiming tehti. Kui pärimismenetluse algatamise avalduse on esitanud üks kaaspärija, vastutavad kõik kaaspärijad käesoleva seaduse § 31 punktis 32 sätestatud tasu maksmise eest solidaarselt.»;

14)paragrahvi 40²lõikes 1 asendatakse number «33» numbriga «34».

§ 18. Notariaadiseaduses (RT I 2000, 104, 684; 2010, 22, 108) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 3 täiendatakse lõikega 2³ järgmises sõnastuses:

«(2³) Tunnistuse (*apostille*) väljaandmisega seotud kohustuste täitmisel on notar saladuse hoidmise kohustusest vabastatud.»;

2)paragrahvi 3 lõiget 3 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

«Pärast ühe abikaasa surma võib notar avaldada andmeid abikaasade vastastikuse testamendi olemasolu ja surnud abikaasa tehtud korralduste kohta.»;

3)paragrahvi 29 lõiget 3 täiendatakse punktiga 10 järgmises sõnastuses:

«10) kinnistusregistriosaga ja kinnistustoimikuga tutvumise võimaldamine.»;

4)paragrahvi 30 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(2) Notar esindab osalejaid ametitoiminguga seoses kohtu- ja haldusasutuses, sealhulgas:

1) koostab ja edastab tõestatud tehingu registreerimiseks avalduse, samuti avalduse tagasivõtmise avalduse;
2) koostab ja edastab kohtu kinnistus- või registriosakonnas registreerimiseks notariaalselt kinnitatud avalduse, samuti avalduse muutmise ja tagasivõtmise avalduse.»;

5)paragrahvi 30 täiendatakse lõikega 2¹järgmises sõnastuses:

«(2¹) Osalejate soovil koostab ja esitab notar ametitoiminguga seoses osalejate nimel määruskaebusi ja vaideid registripidaja tegevuse vaidlustamiseks ning esindab osalejaid seoses ametitoiminguga, kui tõestatud tehing kuulub registrisse kandmisele.»;

6)paragrahvi 33 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Nõustamine ametiteenusena võib hõlmata ka dokumendi koostamist ja maksekäsu kiirmenetluse avalduse esitamist notari vahendusel, samuti isiku esindamist haldusmenetluses, kohtus tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 475 lõike 1 punktides 1, 3–5, 8–11 ja 13–14 nimetatud hagita asja menetluses ning pärija esindamist pärandvara pankrotimenetluses.»;

7)paragrahvi 57³tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Enne 2009. aasta 8. juunit kandidaaditeenistusse võetud, notarieksami sooritanud kandidaadi kandidaaditeenistuse peatab justiitsminister Notarite Koja ettepanekul käesoleva seaduse § 25 lõike 3 alusel. Notarite Koda maksab kandidaadile tema kahe keskmise kuutasu suuruse hüvitise hiljemalt kandidaaditeenistuse peatumise päevale eelneval päeval.»

§ 19. Perekonnaseisutoimingute seaduses(RT I 2009, 30, 177; 2010, 20, 103) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 42 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(3) Kui vastavalt abiellumisavaldusele on abikaasade valitud varasuhteks vara juurdekasvu tasaarvestus või varalahusus, esitab perekonnaseisuametnik abielu sõlmimise päeval kinnistusosakonnale, kelle tööpiirkonnas on abikaasa elukoht, digitaalallkirjastatud kandeavalduse abieluvararegistrisse kande tegemiseks. Kui kandeavaldust ei ole võimalik esitada abielu sõlmimise päeval, esitatakse see abiellumise päevale järgneval esimesel tööpäeval. Avaldusele lisatakse käesoleva seaduse § 37 lõikes 2 nimetatud abiellumisavalduse koopia.»;

2)paragrahvi 42 lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(7) Vaimulik edastab kolme tööpäeva jooksul pärast abielukande tegemist paberil abielukande ning käesoleva seaduse § 37 lõikes 2 nimetatud abiellumisavalduse koguduse asukohajärgsele maavalitsusele. Maavalitsus võtab abielukande andmed andmehõivega rahvastikuregistrisse üle hiljemalt abielukande saamisele järgneval tööpäeval. Kui vastavalt abiellumisavaldusele on abikaasade valitud varasuhteks vara juurdekasvu tasaarvestus või varalahusus, esitab maavalitsus samal päeval kinnistusosakonnale, kelle tööpiirkonnas on abikaasa elukoht, digitaalallkirjastatud kandeavalduse abieluvararegistrisse kande tegemiseks. Avaldusele lisatakse käesoleva seaduse § 37 lõikes 2 nimetatud abiellumisavalduse koopia. Andmehõivekandele lisatakse viide vaimuliku koostatud abielukandele.»

§ 20. Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduses(RT I 1999, 16, 273; 2010, 22, 108) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 22 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(6) Pärast puuetega inimeste sotsiaaltoetust saava isiku surma alusetult väljamakstud toetuse summad on pärija või muu makse saaja kohustatud Sotsiaalkindlustusametile tagastama. Enammakstud summa tagasinõudmiseks teeb Sotsiaalkindlustusamet isikule ettekirjutuse koos hoiatusega. Hoiatuses märgitud tähtaja jooksul ettekirjutuse täitmata jätmise korral on Sotsiaalkindlustusametil õigus anda ettekirjutus sundtäitmisele täitemenetluse seadustikus sätestatud korras.»;

2)paragrahvi 24 lõike 3 esimest lauset täiendatakse pärast sõna «isikule» sõnadega «või tema pärijale».

§ 21. Riigilõivuseaduses(RT I 2006, 58, 439; 2010, 24, 116) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 25 lõike 2 punkti 1 täiendatakse pärast sõna «ärakirja» sõnadega «või väljatrüki»;

2)paragrahvi 25 lõike 2 punktist 2 jäetakse välja sõnad «, samuti riigivara valitseja või riigi kasuks seatud piiratud asjaõiguse või keelu- või eelmärke või vastuväite kohta kande tegemisel, muutmisel ja kustutamisel»;

3)paragrahvi 25 lõiget 2 täiendatakse punktiga 2¹järgmises sõnastuses:

«2¹) riigiasutus riigivara valitseja või riigi kasuks seatud piiratud asjaõiguse või keelu- või eelmärke või vastuväite kohta kande tegemisel, muutmisel ja kustutamisel.»;

4)paragrahvi 26 täiendatakse lõikega 2¹järgmises sõnastuses:

«(2¹) Riigilõivu ei võeta, kui kanne abieluvararegistrisse tehakse vastavalt abiellumisavaldusele perekonnaseisuasutuse või notari poolt esitatud kandeavalduse alusel.»;

5)paragrahvi 47 lõiget 1 täiendatakse punktiga 6 järgmises sõnastuses:

«6) abielukande või abielulahutuse kande tegemine notari poolt.»;

6)paragrahvi 77 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Kinnistusregistriosa kinnitatud väljatrüki, sealhulgas digitaalselt kinnitatud väljatrüki väljastamise eest tasutakse riigilõivu 40 krooni sõltumata lehekülgede arvust.»;

7)paragrahvi 77 lõike 3 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Kinnistustoimikus sisalduva dokumendi kinnitatud väljatrüki väljastamise eest tasutakse riigilõivu.»;

8)paragrahvi 77 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

«(4) Kinnistustoimikus sisalduva dokumendi digitaalselt kinnitatud väljatrüki eest tasutakse riigilõivu 100 krooni.»;

9)paragrahvi 265 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

«(4) Pärimismenetluse algatamise avalduse tõestamise eest tasutakse riigilõivu 1250 krooni.»;

10)paragrahv 278 tunnistatakse kehtetuks.

§ 22. Riikliku pensionikindlustuse seaduses(RT I 2001, 100, 648; 2010, 22, 108) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 48 lõike 1 esimest lauset täiendatakse pärast sõna «isikule» sõnadega «või tema pärijale»;

2)paragrahvi 48 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(2) Pärast pensionäri surma alusetult väljamakstud riikliku pensioni on pärija või muu makse saaja kohustatud pensioniametile tagastama. Enammakstud summa tagasinõudmiseks teeb pensioniamet isikule ettekirjutuse koos hoiatusega. Hoiatuses märgitud tähtaja jooksul ettekirjutuse täitmata jätmise korral on pensioniametil õigus anda ettekirjutus sundtäitmisele täitemenetluse seadustikus sätestatud korras.»

§ 23. Tsiviilkohtumenetluse seadustikus(RT I 2005, 26, 197; 2010, 26, 128) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 586 lõikes 5 asendatakse sõna «kohaldamise» sõnaga «rakendamise»;

2)paragrahvi 586 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

«(6) Kohus saadab pärandi hoiumeetmete rakendamise, muutmise ja lõpetamise määruse ärakirja pärimisregistri pidajale.»;

3)paragrahv 588 tunnistatakse kehtetuks.

§ 24. Tsiviilseadustiku üldosa seaduse(RT I 2002, 35, 216; 2009, 30, 177) § 18 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(3) Teadmata kadunud isiku vara hooldaja võib teadmata kadunud isiku vara vallata, kasutada ja käsutada kohtu määratud tingimustel. Teadmata kadunud isiku kinnisasjaõigust võib hooldaja käsutada ainult kohtu loal.»

§ 25. Tõestamise seaduses(RT I 2001, 93, 564; 2009, 27, 164) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 3 täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

«(1¹) Notar hoidub pärimismenetluse algatamise avalduse tõestamisest, kui pärimismenetlust soovitakse algatada seoses sama isiku surmaga, kelle pärimisasja menetlemisega seotud dokumendi tunnustamise hagita menetluses on notar olnud või on avaldaja esindaja.»;

2)paragrahvi 5 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(2) Tõestamistoimingu taotleja soovil võib notar koostada notariaalakti või -märke muus keeles, kui notar seda keelt piisavalt valdab. Kui tõestamistoimingu taotleja soovib, tõlgib notar muus keeles koostatud notariaalakti või -märke eesti keelde või kinnitab esitatud tõlke õigsuse.»;

3)paragrahvi 22 senine tekst loetakse lõikeks 1 ning paragrahvi täiendatakse lõigetega 2 ja 3 järgmises sõnastuses:

«(2) Asjaõiguslepingu tõestamisel märgib notar notariaalakti tehingu eseme omandaja perekonnaseisu ja selle tuvastamise alused. Kui tehingu ese hakkab kuuluma abikaasade ühisvara hulka, märgib notar notariaalakti lisaks asjaolud, mille alusel ta selle tuvastas. Tehingu eseme omandajateks märgib notar sellisel juhul mõlemad abikaasad.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud kohaldatakse ainult juhul, kui abikaasade varalistele suhetele kohaldatakse Eesti õigust.»;

4)seadust täiendatakse §-ga 37²järgmises sõnastuses:

«§ 37². Omandiõiguse tunnistuse tõestamine

(1) Abikaasade ühise notariaalselt tõestatud avalduse alusel tõestab notar tunnistuse (edaspidi *omandiõiguse tunnistus*) selle kohta, et ese kuulub abikaasade ühisvara hulka.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui abielu on lõppenud, kuid abikaasade ühisvara ei ole jagatud.

(3) Kui abielu on lõppenud ühe abikaasa surma tõttu ja abikaasade varaliste suhete liigiks oli ühisvarasuhe, tõestab notar surnud abikaasa pärija notariaalselt tõestatud avalduse alusel omandiõiguse tunnistuse selle kohta, et ese kuulus surnud abikaasa lahusvara hulka.»;

5)paragrahvi 44 lõike 1 teisest lausest jäetakse välja tekstiosa «, algärakirja»;

6)paragrahv 51 tunnistatakse kehtetuks;

7)paragrahvi 52 täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

«(1¹) Kui notariaalakt on koostatud käesoleva seaduse § 6 või 34 kohaselt, väljastatakse tõestamistoimingu osana tehingus osalejatele notariaalakti kinnitatud ärakiri.»;

8)paragrahvi 53 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna «ning» sõnaga «kõik»;

9)paragrahvi 53 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

10)paragrahvi 54 lõike 3 esimesest lausest jäetakse välja sõnad «ja algärakirjale»;

11)paragrahvi 54 lõike 3 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Ärakiirja võib väljastada pärast õienduse tegemist.»

§ 26. Täitemenetluse seadustikus(RT I 2005, 27, 198; 2010, 22, 108) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 116 lõike 1 teisest lausest jäetakse välja sõna «lihtkirjaliku»;

2)paragrahvi 160 lõikest 1 jäetakse välja sõna «lihtkirjalikud».

§ 27. Vandetõlgi seaduse(RT I 2001, 16, 70; 2010, 22, 108) § 8 lõike 2 lõppu lisatakse lauseosa «, kuid kokku mitte rohkem kui 500 krooni.».

§ 28. Äriseadustiku(RT I 1995, 26–28, 355; 2010, 20, 103) § 33 täiendatakse lõigetega 13 ja 14 järgmises sõnastuses:

«(13) Kui kannete tegemine või avalduste esitamine otse arvutis peetava äriregistri infosüsteemi ei ole ajutiselt võimalik infosüsteemi tehnilise rikke tõttu, võib teha kandeid paberil olevasse asendusregistrisse ja avaldusi esitada paberkandjal. Tehtud kanded ja esitatud dokumendid võetakse arvutis peetava äriregistri infosüsteemi üle esimesel võimalusel.

(14) Käesoleva paragrahvi lõikes 13 nimetatud asendusregistri pidamise ja dokumentide esitamise tingimused ja korra kehtestab justiitsminister määrusega.»

§ 29. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2010. aasta 1. juulil.

(2) Käesoleva seaduse § 17 punkt 8 ja § 18 punkt 3 jõustuvad 2010. aasta 1. augustil.

(3) Käesoleva seaduse § 1 punktid 22, 37 ja 42 jõustuvad 2011. aasta 1. jaanuaril.

Riigikogu esimees Ene ERGMA